

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДАХ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Для ефективного розвитку українських інвестиційних фондів та гармонізації законодавства України з вимогами європейського законодавства, відповідно до положень Угоди про асоціацію з Європейського Союзу, необхідною є трансформація нормативного регулювання діяльності суб'єктів сектору інвестиційного бізнесу (інвестиційних фондів, компаній з управління активами).

Облік операцій інститутів спільного інвестування здійснюється відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, Закону України “Про інститути спільного інвестування”, з урахуванням особливостей бухгалтерського обліку інститутів спільного інвестування, встановлених НКЦПФР відповідно до законодавства, та Правил ведення бухгалтерського обліку основних операцій інститутів спільного інвестування, затверджених рішенням Ради Української асоціації інвестиційного бізнесу України (УАІБ) та погоджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

До основних нормативно-правових актів, які регулюють бухгалтерський облік інвестиційних фондів належать:

- Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”;
- МСФЗ 5 “Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність” та 9 «Фінансові інструменти»;
- МСБО 17 “Оренда”, 18 “Дохід”, 28 “Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства”, 32 “Фінансові інструменти: подання”, 38 “Нематеріальні активи”, 39 “Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та 40 “Інвестиційна нерухомість”;
- Стандарт УАІБ 1 “Бухгалтерський облік діяльності ІСІ”;
- Положення про особливості бухгалтерського обліку операцій ІСІ;
- Правила ведення бухгалтерського обліку основних операцій ІСІ;
- Положення про порядок складання та розкриття інформації КУА та особами, що здійснюють управління активами недержавних пенсійних фондів, та подання відповідних документів до НКЦПФР.

Правила ведення бухгалтерського обліку основних операцій інститутів спільного інвестування застосовуються компанією з управління активами (КУА) з метою організації бухгалтерського обліку ІСІ (пайових та корпоративних інвестиційних фондів), активами яких управляють ці КУА.

Нижче приведено вимоги, які забезпечує бухгалтерський облік діяльності ІСІ, згідно Правил ведення бухгалтерського обліку основних операцій ІСІ [1]:

- своєчасне відображення на рахунках бухгалтерського обліку повної та достовірної інформації щодо надходження, вибуття та оцінки активів ІСІ;
- відображення витрат, пов'язаних з діяльністю ІСІ;
- визначення фінансових результатів від діяльності ІСІ;
- введення стандартних за часом відображення та вартісною оцінкою процедур обліку однотипних операцій;
- інформацію для складання звітності про діяльність ІСІ;
- єдиний підхід до формування показників для складання фінансової звітності ІСІ.

Враховуючи, що Законом України “Про інститути спільного інвестування” встановлено, що бухгалтерський облік операцій і результатів діяльності зі спільного інвестування, які проводяться КУА через пайовий фонд, здійснюється КУА окремо від обліку операцій та результатів її господарської діяльності, облікова політика пайового інвестиційного фонду складається КУА окремо і затверджується її уповноваженим органом.

Отже, послуги інститутів спільного інвестування на фінансовому ринку України набувають ваги та економічної цінності на сучасному етапі розвитку економіки. Удосконалення організації бухгалтерського обліку інвестиційної діяльності інститутів спільного інвестування має велике значення та дає змогу формувати і підтримувати імідж інвестиційних фондів в економічному середовищі.

Список використаної літератури:

1. Правила ведення бухгалтерського обліку основних операцій інститутів спільного інвестування // Затв. Рішенням Ради УАІБ від 19.03.2015 р.; погоджено рішенням НКЦПФР №648 від 13.05.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/about_uuib/internal_docs/standards/193880.html.